

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 142/2023
05.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Зечевић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Чаки Лајош“, са седиштем у Бачкој Тополи, коју заступа Општинско правобранилаштво Општине Бачка Топола, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3579/22 од 12.10.2022. године, у седници већа одржаној 05.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3579/22 од 12.10.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица Бачка Топола П1 631/21 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим и трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, за период од 09.06.2018. године до 09.06.2021. године, исплати на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада износ од 65.843,43 динара и на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора износ од 62.562,06 динара, све са законском затезном каматом на сваки појединачни опредељени износ од доспелости до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у износу од 66.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а ставом петим изреке, тужилац је ослобођен плаћања судске таксе.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3579/22 од 12.10.2022. године, ставом првим изреке, жалба тужене је усвојена и преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев да суд обавезе тужену да тужиоцу за период од 09.06.2018. године до 09.06.2021. године, исплати по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада укупан износ од 65.843,43 динара и по основу накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора укупан износ од 62.562,06 динара, све са затезном каматом од доспећа сваког појединачног месечног износа до исплате, сходно изреци првостепене пресуде, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка

у износу од 66.000,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 40.500,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном периоду био запослен код тужене на радном месту Тужена му је обрачунавала и исплаћивала плату тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множила са коефицијентом радног места тужиоца 8,62. Уколико је тако добијена висина основне плате била нижа од износа минималне зараде, тужена је тужиоцу по потреби вршила корекцију плате до износа минималне зараде. У обрачунским листама плата тужиоца није исказивана као посебна ставка накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина потраживања је утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област, а на основу присуства на раду тужиоца и најповољнијег критеријума у Посебним колективним уговорима за јавна предузећа на територији РС.

Имајући у виду наведено, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца сматрајући да му припада право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у висини месечних накнада, сходно налазу вештака који је у свом обрачуну применио параметре из важећих Посебних колективних уговора за јавна предузећа у Републици Србији у којима је накнада трошкова за исхрану у току рада износила 250,00 динара бруто на дневном нивоу, а накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у висини од 1/12 минималне зараде на месечном нивоу. У ситуацији када је тужилац у спорном периоду примао плату у висини минималне зараде, првостепени суд је закључио да у коефицијенту за обрачун плате тужиоцу нису биле садржане предметне накнаде и из ових разлога је усвојио тужбени захтев у одређеним износима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца за исплату наведених накнада закључујући да је тужиоцу исплаћена плата према коефицијенту утврђеном у складу са одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама, а у којој су садржане и наведене накнаде.

Према становишту Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом тужиоца указује да је у побијаној пресуди погрешно примењено материјално право.

Одредбом члана 13. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 88/17 ... 129/21), прописано је да делатност образовања и васпитања обавља установа, док је чланом 183. став 3. истог закона прописано да се на утврђивање и обрачун плата, накнада и додатака запослених у установи примењују прописи којима се уређују плате и накнаде и друга примања запослених у јавним службама.

Одредбом члана 1. став 1. тачка 3. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16) који се примењује и на школе-установе основане ради обезбеђивања и остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области образовања, прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања изеђу осталих и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Чланом 4. став 2. истог закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених у школама одређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 44/01 са изменама). Влада Републике Србије и репрезентативни синдикати закључили су Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/15 и 92/20) којим су поред осталог уредили права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика, којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије. Међутим, имајући у виду да истим није уговорено и право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде на запослене у школама се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиоца од 8,62 и у исплатним листама, не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како то тужилац тражи, а првостепени суд погрешно утврдио (параметрима из Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији РС), нити подразумева да део коефицијента тужиоца поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда тужилац нема право на тражене накнаде, јер му је тужена плату обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коефицијентом (у којем су према законској одредби садржани додаци за исхрану и регрес), због чега је тужбени захтев тужиоца правилно одбијен као неоснован.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужилац није успео у ревизијском поступку због чега му не припадају трошкови тог поступка, а захтев тужене за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију је одбијен, јер ови трошкови нису били нужни и неопходни за доношење

одлуке о ревизији, па је применом члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић